

Fundusze ekologiczne i fundacje

Istnieje wiele możliwości pozyskania funduszy na budowę elektrowni wiatrowych. W przeważającej większości nie są one jednak dostępne dla osób prywatnych (tabela 19 i 20).

Tabela 19a. Możliwości finansowania inwestycji w zakresie energetyki wiatrowej przez krajowe fundusze ekologiczne i fundacje. [14]

Rodzaj wsparcia	Odbiorcy Inwestorzy	Instytucje krajowe		
		Fundusze ekologiczne i fundacje, inwestycje		
		EkoFun-dusz	NFOŚ	WFOŚ
KREDYTY	NGOs		x	x
	Samorządy		x	x
	Research and Development (R&D)		x	
	Firmy		x	x
	Osoby prywatne		x	x
DOTACJE	NGOs	x	x	
	Samorządy	x	x	x
	Research and Development (R&D)		x	
	Firmy	x	x	
	Osoby prywatne	x	x	

Tabela 19b. Możliwości finansowania inwestycji w zakresie energetyki wiatrowej przez krajowe fundusze ekologiczne i fundacje. [14]

Rodzaj wsparcia	Odbiorcy Inwestorzy	Instytucje krajowe		
		Fundusze ekologiczne i fundacje, inwestycje		
		Bank Ochrony Środowiska	Program Małych Dotacji Globalnego Funduszu Środowiska (SGP/GEF)	Fundusz Rolniczy
KREDYTY	NGOs			
	Samorzady	x		x
	Research and Development (R&D)			
	Firmy	x		x
	Osoby prywatne	x		x
DOTACJE	NGOs		x	
	Samorzady		x	
	Research and Development (R&D)			
	Firmy			
	Osoby prywatne			

Tabela 20a. Możliwości finansowania inwestycji związanych z elektrowniami wiatrowymi przez Agencje Rządowe. [14]

Rodzaj wsparcia	Odbiorcy Inwestorzy	Instytucje krajowe		
		Agencje		
		Pomoc techniczna		
		Fundacja Partnerstwo dla Środowiska (FPŚ)	Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA)	Program Partnerstwa dla Samorządu Terytorialnego (LGPP USAID)
KREDYTY	NGOs			
	Samorządy			
	Research and Development (R&D)			
	Firmy			
	Osoby prywatne			
DOTACJE	NGOs	x		
	Samorządy	x	x	x
	Research and Development (R&D)		x	
	Firmy			
	Osoby prywatne			

Tabela 20b. Możliwości finansowania inwestycji związanych z elektrowniami wiatrowymi przez Agencje Rządowe. [14]

Rodzaj wsparcia	Odbiorcy Inwestorzy	Instytucje krajowe	
		Agencje	
		Badania i rozwój	
		Komitet Badań Naukowych (KBN)	Agencja Techniki i Technologii (ATT)
KREDYTY	NGOs		
	Samorządy		
	Research and Development (R&D)		×
	Firmy		×
	Osoby prywatne		
DOTACJE	NGOs		
	Samorządy		
	Research and Development (R&D)	×	
	Firmy	×	
	Osoby prywatne		

Niestety jedynie część z wyżej wymienionych instytucji wspiera również działania pozainwestycyjne, które w przypadku energetyki wiatrowej są bardzo kosztowne (5% całkowitych kosztów poniesionych podczas realizacji inwestycji). W takim przypadku konieczność poniesienia dużych nakładów związanych z przygotowaniem inwestycji oraz przy powszechnym braku wiedzy i umiejętności związanych z przygotowaniem opracowań przedinwestycyjnych, oraz wysoko ocenianym ryzykiem dla

technologii OZE, pociąga za sobą problemy z pozyskaniem nawet niezbyt wysokich środków finansowych.

Fakt, że krajowe instytucje wspierające rozwój OZE nie finansują przygotowywania strategii, programów i planów wykorzystania energii odnawialnej na poziomie regionalnym i lokalnym przekreśla szanse na finansowanie większej liczby projektów inwestycyjnych na danym obszarze ze środków wielkich instytucji, tj. Bank Światowy, Globalny Fundusz Środowiska ONZ czy programy przedakcesyjne Unii Europejskiej. Agregowanie projektów inwestycyjnych w energetyce odnawialnej (z natury małych) w większe pakiety umożliwia bowiem zmniejszenie jednostkowych kosztów administracyjnych dla instytucji finansującej i kosztów transakcyjnych dla inwestora, oraz zmniejsza ryzyko poprzez rozłożenie go na większą liczbę projektów.

Duże komplikacje wynikają również z różnego wydatkowania, przez powyżej przedstawione instytucje, posiadanych środków. Najchętniej dotacje i kredyty przyznawane są samorządom i przedsiębiorstwom. Stosunkowo mało możliwości pozyskania środków finansowych mają indywidualni inwestorzy.

Najczęściej wymaganym kryterium wydatkowania środków na energetykę odnawialną w Polsce jest ograniczenie oddziaływania na środowisko. W ocenie proponowanych inwestycji pomija się niestety kwestie dodatkowych, możliwych do pozyskania korzyści, tj. tworzenie dodatkowych miejsc pracy, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz promocja innowacyjnych technologii OZE.

Fundusze ekologiczne i fundacje odgrywają kluczową rolę w realizacji polityki ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju oraz adaptacji do zmian klimatycznych zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Stanowią one istotny element systemu finansowania przedsięwzięć proekologicznych, wspierając działania inwestycyjne, edukacyjne, badawcze oraz organizacyjne, których celem jest poprawa jakości środowiska

naturalnego i podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Mechanizmy te obejmują zarówno instytucje publiczne dysponujące środkami pochodzącymi z budżetu państwa i funduszy europejskich, jak i organizacje pozarządowe kierujące się misją społeczną i etyczną odpowiedzialnością za przyszłe pokolenia. Współcześnie fundusze ekologiczne są jednym z najważniejszych narzędzi wdrażania strategii klimatycznych, ochrony bioróżnorodności oraz wspierania transformacji energetycznej, co czyni je fundamentem w procesie osiągnięcia celów środowiskowych definiowanych na poziomie globalnym, w tym w ramach Porozumienia Paryskiego i Agendy 2030 ONZ.

W Polsce kluczowe znaczenie mają fundusze ochrony środowiska o charakterze publicznym, takie jak Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Instytucje te oferują szeroki wachlarz instrumentów finansowych, obejmujących dotacje, pożyczki preferencyjne, dopłaty do kredytów komercyjnych czy finansowanie projektów edukacyjnych i innowacyjnych. Środki te przeznaczone są na inwestycje w odnawialne źródła energii, modernizację systemów grzewczych, gospodarkę wodno-ściekową, redukcję emisji przemysłowych, rekultywację terenów zdegradowanych oraz działania związane z gospodarowaniem odpadami. NFOŚiGW pełni również rolę głównego operatora programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska, takich jak programy LIFE, Fundusz Spójności czy środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dzięki temu możliwe jest realizowanie licznych projektów infrastrukturalnych, wspieranie przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego w działaniach proekologicznych, co przekłada się na konkretne efekty środowiskowe, w tym zmniejszenie zużycia energii, poprawę jakości powietrza i wody oraz ochronę ekosystemów.

Na poziomie globalnym warto zwrócić uwagę na fundusze międzynarodowe, wśród których najważniejszą rolę odgrywa

Globalny Fundusz Środowiskowy (Global Environment Facility, GEF) oraz Zielony Fundusz Klimatyczny (Green Climate Fund, GCF). Fundusze te zostały powołane w celu wspierania krajów rozwijających się w realizacji działań prośrodowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony klimatu, zasobów wodnych, różnorodności biologicznej oraz zapobiegania degradacji gleby. Środki te trafiają do państw na realizację inicjatyw związanych z redukcją emisji gazów cieplarnianych, adaptacją do zmian klimatu, ochroną lasów tropikalnych oraz walką z pustynnieniem. Mechanizmy te stanowią element międzynarodowej solidarności ekologicznej i są przykładem globalnej współpracy w obszarze ochrony środowiska, co jest niezwykle istotne w dobie nasilających się kryzysów klimatycznych i ekologicznych. Ponadto na arenie międzynarodowej istotną rolę pełnią środki Banku Światowego oraz programy Narodów Zjednoczonych, które wspierają projekty infrastrukturalne, badawcze oraz edukacyjne o charakterze proekologicznym.

Równoległe do funduszy publicznych, istotne miejsce zajmują fundacje ekologiczne i organizacje pozarządowe, które pełnią funkcję zarówno edukacyjną, jak i operacyjną. Fundacje zajmujące się ochroną środowiska angażują się w kampanie społeczne, prowadzą projekty badawcze, organizują działania związane z ochroną siedlisk i gatunków, a także uczestniczą w monitoringu środowiskowym oraz tworzeniu polityk publicznych. Przykładem takich organizacji w Polsce są Fundacja WWF Polska, Fundacja Green Peace, Fundacja Nasza Ziemia, a także lokalne inicjatywy ekologiczne, które wspierają społeczności lokalne w działaniach na rzecz ochrony przyrody i kształtowaniu proekologicznych postaw. Fundacje pozyskują środki zarówno z darowizn prywatnych, funduszy grantowych, jak i współpracy z sektorem publicznym i prywatnym. Współczesny model działalności fundacyjnej coraz częściej opiera się na partnerstwie publiczno-społecznym oraz współtworzeniu innowacyjnych rozwiązań środowiskowych, co pozwala na większą skuteczność działań i lepsze dopasowanie do lokalnych potrzeb.

Warto podkreślić, że działalność funduszy ekologicznych i fundacji jest nierozdzielnie związana z edukacją ekologiczną, która stanowi kluczowy element budowania społeczeństwa świadomego ekologicznie. Programy edukacyjne wspierane przez fundusze europejskie i krajowe umożliwiają podnoszenie świadomości ekologicznej wśród dzieci, młodzieży, dorosłych oraz przedsiębiorców. Poprzez warsztaty, szkolenia, kampanie informacyjne i działania w środowisku lokalnym promowane są prośrodowiskowe zachowania, takie jak segregacja odpadów, oszczędzanie energii, ochrona bioróżnorodności czy zrównoważona konsumpcja. Edukacja stanowi jeden z najważniejszych czynników determinujących skuteczność polityk ekologicznych, ponieważ nawet najlepiej finansowane programy nie przyniosą trwałych rezultatów bez świadomości społecznej i aktywnego udziału obywateli.

Fundusze ekologiczne i fundacje stanowią strategiczny element systemu ochrony środowiska, umożliwiając realizację projektów o znaczeniu lokalnym, krajowym i globalnym. Ich działalność obejmuje zarówno finansowanie inwestycji infrastrukturalnych, jak i wspieranie badań naukowych, edukacji oraz inicjatyw społecznych. W warunkach narastającego kryzysu klimatycznego i środowiskowego rośnie znaczenie intensyfikacji współpracy międzysektorowej oraz zwiększania dostępności środków finansowych na cele ekologiczne, a także rozwijania narzędzi kontroli efektywności wykorzystania funduszy. Kluczowe jest również ciągłe podnoszenie świadomości społeczeństwa i kreatywne angażowanie obywateli w działania na rzecz środowiska, co zapewnia trwałość działań oraz realny wpływ na ochronę ekosystemów. W perspektywie przyszłości rozwój funduszy ekologicznych i fundacji będzie determinował tempo i efektywność transformacji ekologicznej, stanowiąc fundament dla budowy zrównoważonej i odpowiedzialnej cywilizacji XXI wieku.

Jeśli potrzebujesz pomocy w napisaniu pracy z zakresu ochrony środowiska, to polecamy serwis [pisanie prac](#) - prace z ekologii i innych kierunków pisane na (prawie) każdy temat.